

Latvijas Pētījumu Amīss.

53. gadagahjums.

No. 20.

Trefchdeenā, 15. (27.) Mai.

1874.

Redakteera adrese: Pastor Sakranowicz, Puttringen pr. Frauenburg, Kurland. — Ekspedīzija Besthorn f. (Neyber) grāmatai bohdē Jelgavā.

Nahditajs: Visjaunakabs finas. Daschadas finas. Miblestibas vara. Jauna monde. Wiss kas pahr mehru, ir var vobstu. Rā labdu reis eet. Gedus Zagu. Salmneku stobs. Par dobrsa stabdu laistishanu. Jaunmohdes skrejēji. Atbilda. Rabibas un prieschu iergus. Studinashanas.

Visjaunakabs finas.

Jelgava. Muhsu Kungs un Keisars 21. (9.) Mai no Londones aibrauza us Gravend un ar damsfugu "Der Schawu" dewahs us Bliesingen, kur Belgijas lehnīsch to sagaidija. 22. (10.) Mai aibrauza Brüsselē nn wehl tai paschā deenā reisoja tahlak us Wahzemi, kur keisars Wilhelms winam us Emī preti brauzis.

Parise. Marshals Mak-Mahon Goulard fungam bij usdewis herzogu von Broglie ministerijas veeta zitu ministeriju eezelt. Goulard l. tas nau isdeweess. Tagad jauna ministerija esoh eezelta apaksh generala Gissey l. Daudsna ka tautas weetneelu sapulzes runas fungi wiši tayschoht atlaisti un ka zaur tautas nobaloschanu tikschoht Mak-Mahonu us 7 gadeem par presidentu apstiprinaht, jeb parvism jaunu waldibu Franzijai doht.

Spanija. Waldibneeki Karlistus sakahwuschi pee Monte Abril un pee Villevella. R. S.-z.

No muhsu Kunga un Keisara deenahm Englantē raksi, ka 2. (14.) Mai wakarā bijusi ta leyna gohda maltite Windsor pilī, galda weesu skaitis bijis 150. Muhsu Keisars bijis gwardu jahjeju mundeera; wiaam pa freisai rohkai pee galda sehdeju Englantes lehnīnene un pa labai wina pascha meita, Edinburgas herzogene. Lehnīnene, kas kamehr atraitne ir, ar ween walka melnas drehbes, ari schoreis bij melni gehrbta, bet wisa kleite bij ar dimanteem apsprausta, us galwas tai bij aube no baltahm spizehm ar dimanta krohni. Edinburgas herzogene bij baltā kleite, us galwas aube ar spalwahm un dimanteem un ap faklu krelles no safira akmineem. Tai brihdī, kur Kreewu Keisara weselibu usdsehra, pazehlahs wiši no krehfleem un tuhDAL atskaneja Kreewu tautas dseefmas meldina. Kad maltite bij beigta, tad pehz augstas Englandesche mohdes nahja diwi Skotlandeesche musikanti ar fawahm vrastahm musika instrumentehm, weens ar duhdahm un ohts ar fawu stabuli un usspehleja weefem fawas meldinas. — 4. Mai muhsu Kungs un Keisars bij ar leefiestu Alekseju un Edinburgas herzogu nobraukuschi apmekleht Napoleona atraitni, keisareni Eischeniju un puštundu tur bijuschi brauza us Londoni atvakat.

Par freismarschalū preeskā Kuldīgas aprīka ir ismehlehts barons von Sacken no Allasscheem, un preeskā Grohbinaš aprīka barons von Grotthuss.

Pee Kursemes kameralieefas Jelgavā 21. Mai nahks us masalsohlihanu, kas grib apremtees us 5 gadi Wahrmas paststazioni (starp Saldu un Kuldīgu) ar 5 sirgeem un Schonheres paststazioni (starp Jelgavu un Tukumu) ar 8 sirgeem istureht.

S.

Daschadas finas.

No eelschēmēm.

Muhſu Kungs un Keisars Berlinē buhdams ir apzee mojis ari Bismarku frēstu, kas newefels buhdams nebij wa rejis Keisaru preeskā atnahkt. Berlines awises preezajahs par scho gohda un labprahitibas parahdischanu un reds eelsch tam leelu draudfibas sihmi, kahda walda starp Kreewu un Wahzu walsti un ir stipra apgalwoschana us meera laikeem preeskā wiſahm Eiropas tautahm.

No Rihgas. Nahwes fina. Peekdeen to 3. Mai pulksten 7. wakarā pehz ihfas slimibas aīsgahja us muhschigu dusu Ans Leitans, libdīchinigais „Mahjas weesa“ apgahdatajs. Leitana wabrs ir pasibstams wiſa Latvijā, wina muhscha darboschanahs peeder wiſai latweeschu tautai. Wina daschadi raksi — zil dauds tuhloscheem tee nau sirdis kusti naijuschi, stiprinajuschi un pazilajuschi; wina „Mahjas weesa“ zela gahjums zaur wiſeem teem wairak kā 17 gadeem ir dauds pee tam libdīstrahdajis, ka latweeschu tauta ir mohdu sees un tee zeli tai libdīsinati un ta labus sohlus us preeskā jau patikuji. Sawas tautas behdas un preekus wiſch dīli sawā sirdi nefs un uſtizigi ar fawahm dahwanahm preeskā wina strahdajis, kamehr ūrds nahwē luhsa. Wina pasemiba, wina dedīga dīshchanahs, wina meera mihiotaja prahs tam ir radiju ūdraugus un uswarejusi pretineekus. Lai nu ūrds faldā Deewa meerā, un lai „Leitana tehwa“ wahrds paleek dāhrgā peeminā pee wiſas latweeschu tautas! Zeram, ka laħds no wina wezakeem draugeem, kas dīstaki dabujis eeluh koht wina muhscha zelinā no pat eesahkuma, pasneegs plāschaku aprakstu par ūchi ihsta tautas drauga muhschu.

Rihgas wahzu awise „Rig. Zeitung“ sawā 103. numurā wehl reis usnem to leetu dehl kreisskohlu zelschanas zaur laſtahu peepalihdsibu un kā leekahs wehletohs, ka latv. laikraksi wehl labi ilgu laiku scho leetu schurp un turp walsttu, lai Rig. Zeitung nahkohts weeglaki nokohpt, us kuru puſi wina war mestees. Ūchi pati awise puļojahs un ūkaidri ar rupjeem wahrdeem, kahdi ūmalkai wahzu awise gan ari neklahotohs, pahmet, ka Latv. awises to ūkidi ūisputes kreisskohlas leetā jau pee malas atlikuschas, kur Rig. 3. patlaban bij ausis eeplehtusi. Pehz muhsu dohmahm ūchi leeta muhsu laſtajū preeskā ir deesgan gaischi no abahm puſehm israhida un muhsu laſtaji ap ūisputi ūchi laikā parahdihs, ka tee ūi, kas ir darams. Ar fawem awishu rakstrem tik ūchewem awishu laſtajeem gribam ūkpoht, zil tur lai dabuhn wahzu awise pastrehytes, us to mehs neluikojam, taisnibū ūkohpt, ta mums bijusi nebijusi.

Pee Kuldigas tilta tee darbi tohp tikuschi us preekschu dñhti un wiñada wiñse jcho ruden tilts tiks pahri braukschanai atdohts.

Ohsolmuishas Maltan mahjä 3. April ar uguni aissgahja istaba, klehtis un laidari, skahde esohit lihds 1200 rubli.

Dselszefch no Lipstumuischhas par Dohbeli, Saldus puñi us Kuldigu un Wentspili tohp no daudseem pahrrunahts un daudsi pehj schahdas dselszeta lihnijas gan no sids kahrotu, bet kad jauta, kas us to to naudu gribehs doht, tad wiñi zeefch kusu. Us tahs nodohmä nemtas lihnijas no Rihgas us Tukumu un Kuldigu-Wentspili ta leeta stahw dauds jistadi. Tur leels pulks Rihgas kaufmanu ir gatawi no fawas puses naudu doht, ka tas pirmais gabals no Rihgas lihds Tukumam war tikt taisichts. Rihdseneekeem ruhp dselszefch us juhmalas bahdes weetahm. Dubulteem u. z., tee rehkina, ka wifa ta pelna, ko tagad tahs daschadas damflaiwas, kas no Rihgas us Dubulteem ua Slohku brauz, eenem, tad wifa atkritihs dselszetalam par labu — un esohit pee 100 tuhst. ik gadus, — ta tad jau zaur to ween buhtu intrefes no ta isleekoma kapitala un kur tad wehl wifa ta tahlaka eenahfschana, kas ar dselszeta zelschanohs augtin augs?!

Pehterburga. Tahs no agrakeem gadeem atlikuschahs rekruschi ispirschanahs kwitanzes ir wiñwehlañ lihds 1. Oktober 1874. g. pee rekruschi komisjonehm japeedohd, kur tad tiks us ihpaschi wahrdu norakstas. Tahs kwitanzes, kas lihds tam laikam nebuhs usdohtas, pasaude fawu wehrtibu.

Starp Odesu un Konstantinopoli isg. nedelä ir likta pa juhru weena telegraafa drahte.

Labiba wehl stipri eet no deenwidus Kreewijas us Austriju. Isgahjuschäc nedeläc gahja pa Kijewas-Brestas dselszelu kahdi 15 tuhst. puhri ik deenas prohjam.

Kalmukeem Donas apgabalos lihds schim wehl tas eeradums bij, drihs pee schahda, drihs tahda wahrda waj palaama sauktess. Bet kad nu pee schahdas wahrdu mainischanas ne mas nau eespehjams tohs rekruschi russus sagatawoht, tad tagad ir pawehlehts, ka latram schogad eesauktam jaunellam ir japeenem fawa tehwa pawahrds un tahds us preekschu japatut.

No ahrsemehm.

No Elsaña raksta par weenu blehchu stiki, kahds tschiganeem tur kahdä zeemä isdeweess. Tschigani atmahl us zeemu, wiñadi isdarbojuschees ar kahrschu likschanu un danzschana un musiki, tee isgudroja wehl ko jaunu; pee zeema ir dihki, kas dublu pilns, kurä gan wardes dsihwo, bet ne weena siws nau atrohdama. Tschigani eet un nogreischahs maikstas, behni usmelle sleekas un jataifa mafschkeres un eet wifis bars dihki mafschkeret; ta sira drihs eet zaur wiñu zeemu, kur wiñri patlaban bij pee lauka darbeem isgahjuschhi, feewas un behni isdstrudschhi to brihnumu wehsti, ka tschigani dublōe dihki siwis sweijo, skreen wiñi turp un pamet istabas bes fargeem; pastarpahm tschiganeetes eet atkal pa wiñem teem naameem un issweijo, ko ween atrasdamas, sweestu un speki un pautus; jiko tschiganeetes bij atpakał, te ari tschigani beids fawu mafschkereschana un wiñi ar skubu ir prohjam. Gan nu faimneezes teem nowaimana nopalak, bet par wehlu. Deesin, waj Kursemes tschigani ari ir tahdi stiku pilni, zeram, ka muñsu faimneezes nebuhtu tik weegli preewilamas.

No Parises. Napoleona draugi dsirdedami, ka Schambor grajs Parise bijis un tur raudsijis klauschinah, ka ar

tahm zeribahm us Lehnina krehfslu stahw, jauta, ko gan teiku, kad Napoleona prinzis usdohmatohs atbraukt us Parisi, waj waldischana warbuht nebuhtu tuhDAL gatava winam to leeg? Schim brihscham gan waldischanai tas lohti nemihli buhtu, bet ihsta likuma ari nau, kas prinzim aisleeds nahkt us Franziyu un kad wiñsch buhs 20 gadus wegs, tad ka no katra Frantscha, ta ari no Napoleona printscha likumi to peeprasa, ka winam janahk un faws laiks deenestä janodeen. Ko tad teiks? Wiñi tee republikaneeschi, kas ar tagadejo waldischanau nau ar meeru, tee kur ween waredami wezo, agrafo presidentu Tjeru lohti gohdina. Kur wiñsch rahdahs, tur skan besgoligas fweizinaschanas, par fo finams ohtri atkal pukojahs. Neñen isgahja lohti ehrmoti. Wezais Tjers bij nonahzis pilsdahrsä un tik ko pa trephem nokahpa, te laudis patlaban wirknejahs kohpä winu apfweizinaht, te us reisí weens no wina pretineekeem fahla fleegt: Uguns! uguns! un wiñi Tjera draugi azumirkli isfchikha.

— Parise dsihwo weens no bagatajeem Rotschildeem, barons Alfonso von Rotschilde. Weena no schi bagata schidha bankeera meitahm, freilene Betina ir tagad fawu guvernantes elßamu noturejuñi. Kaut gan winas wezaleem mantu pavilnam un meitai gan nebuhs ja-eet par skohlmeistereni fawu maiñi pelenh, tad tomehr winas wezaki esohit gribeschi, lai meita grunitgas skohlas mahzibas eelañahs, jo manta war sust, bet prahtha gaijma buhs drohshaka mantiba. Itin prahtri!

Ungaru semë us dselszeta netahlu no Oschko pilsehtha kahdai mahtei winas behrns, ko ta pee pañcha wagonu lohga tu-reja, iskritis pa lohgu. Mahte brehldama un fauldamo leezahs zaur lohgu, gribedama redseht, kur winas behrinñch pa-leek, un ari pati iskriht ahrä. Postarpam bij kahds zela waktneeks to pamanijis un dewa sihmi, lai ratu vinda peetur. Un brihnumis, mahte un behrns bij dabujuschi tik laimigi krist, ka abi bij fweiki un wezeli un wareja atkal ratos kahpt un braukt tahlak.

Olanter Lehninam 12. Mai jau bij 25 gadi, kamehr wiñsch fawä Lehnina amatä stahw, ta amata kahju deena tika pa wiñu walsti ar leelu gohdibu pawadita. Lehninsch (Wilums III.) no printscheem un augustmaheem pawadihds dewahs tai deenä us Amsterdamas leelo basnizu, kur tahs deenas fwehischana ar deewakalposchanu eesahkahs. Lehninsch tika no wiñem ziteem waldischanaem zaur winu weetnekeem apfweiznahs un labas laimes tam no wiñahm pusehm wehletas turpmakä zelä. Kreewu Keisars zelä buhdams us Englanti minetä deenä bij ari Amsterdamä un fawas laimes wehleschana pats wareja pasneegt un Lehninu jo dñiti eepreezinah. Olanter Lehninsch Wilums ir dñimis 1817. gadä, apprezehts 1839. g. un eesahka waldiht 1849. gadä.

Englantes awies ir pilnas to fwehku deenu, kas Kreewu Keisaram par gohdu tur tika pawaditas. Beemin ihpaschi to faredseschanahs brihtinu, kur Kreewu Keisars, ka tehws fawu weenigu miñlotu meitu pee fawahm fruhtihm speedis. Londones pilfehts, ko ween mahzedams, ir raudsijis augstam weesam fawu miñtu farenfchanu parahdiht.

Englantes Lehninene ar fawu prinzesi Beatrixsi schinis deenäc bij nobraukusi apmekleht Napoleona atraitni, keisareni Gischeniju. Prinzis Napoleons tohs weesus pee trephem sagaidjis un sanemis un wiñi palikuschi kahdu stundu kohpä zeemodamees. Ziti faka, ka jaunajam prinzim Napoleonam gauscham patihkoht prinzese Beatrixsa un ka wiñsch turpmak gan fawas sids dohmas skaidraki parahdischoht. Kad pa-

starpahm tam laimetohs par waldineeku tapt, kas war finaht, kas tad ari noteek?

Kanaanas semē zaur pagahjuſchu bahrgu seemu laudihm eſoht leels truhkums un pohts. Lohpi tur tohp apakſch debes tureti, bet fals radijis dauds lohpu fehrgas, ta ka leels pulks lohpu aigahjuſchi pohtā. Tagad atkal paſafarā ir til dauds leetus bijis, ka waſareja laukus nau ne mas warejuſchi labi apkohpt un zeribas us plahwumu eſaht lohti behdigas.

Uſ Ameriku ari ſchini paſafarā ir atkal daschi putni no Wahzemes nowesti, lai tur eeweeſtohs zihruſchi, ko tur walā palaiduſchi, lihds ſchim turotees mundri fawā jaunā tehwsemē, tāpat tee ſtraſdi un ſihlites.

Amerikā zaur ſeelaſh Misſipi upes pahrpluhſchanu ir gan lohti leela ſlahde padarita, nekad wehl ſchini gadu ſimteni tas uhdens tur nebij til augſti kahpis; dauds ſimtas kwadraſ juhduſu labi kohptas ſemes ir pawifam ifahrditas un iſpohtitāſ, dauds lohpu apſlihkuſchi un leels pulks zilweku pehdigā nabadsibā krituſchi, ta ka preekſch teem tagad miheſtibas dahnanaſ laſa.

S.

Mihleſtibas wara.

Valtijas juhras kraftā, ne wiſai taſlu wiapuſ rohbeſchaſ gul Leel-Kuhrū ſweijneeku zeems. Kahdas 60 ſweijneeku mahjinas zaur fmilſchu kalnīneem un eedohbumeeem weena no ohtras ſchirkatas tur luhko us juhrmali, kur tumſchi ſlee wiſi ſchurp un turp ſkalojahs. Zeemu ſeds no ohtras puſes beſſ meſch. ſweijneeku buhdinas nau leelas, jumti wiſahm ar ſalmeem ſegti, lohdsini maſi un durwiſ gan waj ſati waj bruhni mahletas, bet ari ſtipri ſemas. Labi dſiſch ſchkehuſums, kur leija ſtrautinſch noburbulo juhrā, ſchirk zeemu diwi daſas.

Gimam daschus gađus atpakaſ. Bij karſta waſaraſ deena, gaſſ ſtwaiku pilns, guleja it ſmagi us kruhtihm, ka to ſweijneeku zeemōs karſta waſaraſ laikā beechi dabuhn baudiht. Durwju preekſchā weetu weetahm netahlu guleja mehſlu tſchu-pas lihds ar ſiwi aſlikahm un truhdeem, jo ne ween zilweki, bet ari tee mahju lohpini tur pa leelai dalaſ ſawu baribu no ſiwiham ſmelahs. No atwehrtajahm durwiham nahza tumſchi dſelteni duhmi, jo pee gruſdoſchaſ ſemes malkas tika paſlaban tuhkuſchaſ ſilk un menzu duhmōs ſchahwetas. Til pa brihſcheemi uſpuhta no juhras puſes wehſaks wehjinsch drufzin karſto gaiju dſiſinadams, bet no grima atkal drihi karſtajā gaiſa blaſhki. Laukā us maura ſpehlejahs pulzinsch behrnu, puſenu un meitenu, wiſi pathfōs rupjōs kreklindſ un no ſau-les bruhni nodeguſchi, behrni ar pliwinadameem pakulu mateem tur walſtijahs un ſkraideleja pa karſto ſmiltau, un blaſu ar wineem ari zuhku un ſiwenu bars. Wiſs zeems patſ likahs ka iſmiris, ne weena dwehſele nebij redſama, ne weena bals nebij dſirdama.

Tē uſ reiſ atſkan no leelzela puſes ſpehziſa ſingefchana un trohkuſis. Dimi jauni wihrifchki naſk teefcham uſ zeemu, weens weenā, ohtre ohtre zela malā naſkdamſ. Abi likahs no taſla zela apputejuſchi un ſakarufſchi, bij ſawu ſilohs wadmalas kamſohlus nowiſkuſchees un lihds ar belto maiſes kuli par plezeem pahrlikuſchi, rupja ſalmu ſepure ar ſarkanu banti ſeda paſgalwu. Weens bij plezigs wihrs ar plakanu deguni un leelahm azihm, gihm bij baku rehtas redſamas un no peeres tam ſpihdeja pretim diwi tumſchi ſili ſteenu pleki. Ohtre atkal bij ſlaiks, ſmuks pujiſis ar ſmalku degunu un

ſlahm azihm, dſelteni kruhſi mati wiſnoja ap galwu, kluſu dohmās eegriniſ un noſkumiſ wiſch gahja ſawu ſeku, nelik-damees ne prohtus, ka ohtre puſe zela wiſam beedris gahja; ſchis atkal pa brihſcham pameta ſawas ihgnuma un nizinaſcha-nas pilnas azis uſ zela ohtre vuiſ un ſingeja tad atkal it ka uſnerodams to ohtre, ſawu ſingi taſlak:

Saldatōs man ja-eet,

Swefchumā jadohdahs,

Taſchkirahs no mihtahs u. t. pr.

Slaikais pee ſcheem wahrdeem ſatruhkuſh, un duſmās ſawu duhri ſakrampedams iſzehla to pret ſawu beedru. Schis to pamanijis palika ſtahwoh, it ka gaſidams, lai pretineeks til naſk, bet redſedams, ka ohtre ſawas duſmas norij dibenā un eet meerigi taſlak, wiſch ſahla nerrodams ſmeetees, iſwillka no kules pudeli, nehma pilnu wiſzeenu un likdamees pudeli uſ beedra puſi ſneedſoht ar aifſmakufchu baſtu ſingeja taſlak: Saldats dſer, ſaldats dſer . . .

Bij paſlaban pee zeema peenahkuſchi un abi meta ſawas azis uſ weenu mahjinau, kur pee augſchlohdina jauna meitene luhkoja uſ nahzejeem. Slaikais to ſweizinaja ſmalki paſla-nidamees, bet newaredams ſawas ſkumjas apſlehp; ohtre kahrigi azis uſ to mesdams eckleedſa: „Ujah! Meitene tai paſchā brihdi paſuda. Nama durwiſ eestahja wihrs ar ſarkanu giſmi un bahrgahm azihm, ſirmi mati kraftijs ap wiſa gal-wu. Pee wiſa karſta laika wiſch bij ar willainu jobstu ap-tinees un uſ ſilajeem wadmalas kamſoleem wehl garu weſti uſ wilzees, no kuras ſpihdeja preti ſpohſchas miſina knohpes, ſabbaki kahjās un tuhbas ſepure galwā, ta wiſch tur durwiſ ſtahwaja. Slaikais pujiſis peenahkuſhams ſweizinaja: „Labu laimi Wezakais!“ Ohtre atkal gengerifki peeklupdams ſneedſa Wezakajam ſawu rohku un lihds ar to ari ſawu blaſhki. Wezakais nehma to pudeli un nehma labu wiſzeenu un eelhgmohts par taſlu labahm drapehm azis aifmigdams taſh rija uſ dibenu. „Dubult ſcheblens! tam ne kas ne kaſch.“ Nehma wehl reiſ blaſhki ſtiediht un tad pa brihdi labi pa-tuſchotu to atkal atdewa; no westes kules tabaka ſumofu iſ-wilkdams ſika to uſ ſohbu un nehmahs to gremoh, ka bruhna ſupa par luhpahm lija. „Nu ſehn“, wiſch uſſauza uſ ſlaiko pagreeſdamees un gaſidams, ka ſchis wiſu ſapat paſeenahs. Bet ſlaikais waj nu tuhda ſtahjuma, wiſch palika meerigi ſtahwam un Wezakais puſduſmig ſreeſahs atkal uſ ſplatazi: „Nu Jeklab, ka gahjis?“ „Es eſmu zauri,“ Jeklab ſtahwa un rahiſija uſ ſawu ſepuri, kur balta ſhmite bij ſeefrauſta ar to num-muru 891. „Ta tad tu eſi taſlu nummuru iſwilzis.“ „Ka jau ar weenu,“ Jeklab ſmeedamees atteiza un ſita Wezakajam uſ plezu. „Un tu Mahrtin, ka tad tew gahjis?“ Mahrtiſch zeeta kluſu, azis uſ ſemi noduhriſ. Un Jeklab ſina weetā atbildeja: „Mahrtinam ir 43. nummurs.“ „Ta?! ſazija Wezakais. „Jah!“ ataurdeja Jeklab ſuſnerodams, „Mahrtiſch naſk uſ Berliini, buhſ gwārdōs.“ „Nu, nu,“ Wezakais ſazija, „tur wiſch war treſes iſpelniſees, wiſch jau ir dſiki mahjits, proht laſiht un rakſiht.“ „Til pat labi ka es un muhſu baſnizlungſ,“ ta eefauzahs ſwefchah bals no malas, jo bij paſlaban wihrs peenahzis, gaſch un teewſ ar iſſteuptu kallu, ſpiju degunu, uſ kura bij raga brilles; pliko galwu ſeda tſchetrſtuhraina nodiluſi ſamta ſepurite ar garu puſchku; mugurā tam bij gari, weetahm ſaplifkuſchi un lahpiti ſwahrki no paſchu auſtas drahnas, kabjās bij apautas leelas kohka tupeles. „Wiſch laſa un rakſta ſapat ka es, bij mans la-

bakais skohlas behrns eeksch wifem teem 30 gadeem, kamehr te sawa gruhtā amata stahwu," ta skohlas tehws wehl reis apleezinaja. „Das wiss labi, mihto skohlmeister," ta Wezakais atbildeja, „bet kahds labums winam no tam? Kahda pelua winam no tam atlez? Waj wiisch ar wisahm sawahm grahmatahm war weenu menzinu nokert?" „Ne ka!" Jekabs eesauzahs, lai bahsch us makshkeri sawas grahmatas, ne weena siwtina us tahn neskatahs ne wirfū." „Bet redseet mani, redseet te Jekabu — Jekabs to dsirdoht palezahs un dewa draudsibas belseenu Wezakajam ribas — usluhkojeet muhs." Wezakais fazija, „mehs neprohtam ne lascht, ne rafstift, bet lai nahk mums kahds amata lishsi, un waj tad debesis ari pehz tam prafih, waj proht lascht waj rafstift?" Skohlmeisters raustija plezus un newaredams walditees eeschahwa pulka: „Pateizeet Deewam, ka Juhsu behrneem nau wairs ka lohpineem te ja-usaug." „Mehs lai pateizam? Welns lai Juhs rauj! Ka muhsu nabaga behrneem te skohla tagad janomohzahs gar schahdahm un tahnahm leetahm, buhtu vafcheem labi pee darba mahjās, bet nu jaraida skohla, nabadsneem jaswiist skohlas istabā. Un preeksch kam gan mums tas skohlmeisters jabaro?" „Nu, nu Wezako, zik Juhs mani barojeet, ar to gan nau ko leelitees," to fazidams skohlas tehws pameta azis us sawu isdehdejuschu augumu. Wezakais: „Jums tas nau no Deewa wehlehts galā kluht, tas nahk no tahn welna skohlas skunstihm, bet redseet te manus stilbus, tee ir apali! Juhs fuhdseetees par to maso lohniti? Ir vahr vahrim. Waj tad mehs mas Juhs aizinajahm schurp? Leesas nospreeda, ka mums par skohlmeisteri jagahda. Bet ko es griben fazicht. Nu re, Mahrtin, ko nu lihds ten wifa tawa gudriba? Nemahzeji ne tahlu nummuru iswilkt." „Kapehz tad es to mahzeju?" Jekabs eesauzahs. „Es us to smalkako ta dariju, ka prahrigais Wezakais man mahzija, nehmu menzas schulti un apfmehreju ar to sawus virkstus, un dellu us augschu turedams wilku un iswilku ari sawu tahlo nummuru. Bet waj tad skohlas ko dabuhn dsirdeht no schahdas gudribas, kas ten zilwekam der?"

Kamehr schee wisi ta pilna runā bij, te peenahza ari ta jauna meitene, kas tur agrak bij pee lohga raudsijees. Bij salofski, sklaista meita, ta masa aubite galwā un tas smalkais kamsolits mugurā tai lohti jauku issklatu dewa un Jekabs to eeraudsijis eekleedsahs: „Oio! te jau ir ari Stihne, to smuka Stihne! Nu meitshin, tu gan ari efi preeziga, ka es atkal mahjā un efmu ispruzis teem raibswahrscheem." „Manis pehz tee wareja tewi ari patureht" wina atbildeja paweedamees un sawu suhpinu usmesdama. „Ak ka tas krupis mahk sawu mihlestibu paslehp! Tu tatschu mani mihli. Waj nau teesa Stihne?" ta Jekabs to usrunaja un je drohshc valdamis griben sawai apkertees. Bet Stihne to atgruhda un ihsi ussauza, lai eet us mahjahm un isgul sawu schwinguli. Jekabs atbildeja, ka ne-eefchoht abtraki, pirms Stihne tam muti dewusi. „Tad tu war iigi gaidiht," wina fazija. „Un kapehz ne?" Wezakais schahwahs pulka. „Waj tad Jekabs nau smuks puisis?" „Ka nu ne, teht," wina fazija, „wiisch jau ir wehl jaunu lohschumu sew peegahdajes klah, tee filee pleki us peeres, tee ir lohti sklaisti." „Ak ja!" Wezakais eesauzahs, tohs silumus tik tagad yamanidams, „ar ko tad tu atkal efi kohpā saduhrees, Jekab?" Jekabs atkundeja: „A re tsche ar teem Rauchkeneekeem, nahzahm tur wakar no vilsehta no lohsefchanas, mehs Kuhreneeki jau wisi bijahm us weenu rohku, turejamees sawa puduri kohpā, te nahk mums Rauch-

keneeki, waj tohs lai laischam sew garam, gahjahn raudsift, zik zeeti wineem tee pakauftchi ir. „Ka tad, ka tad!" fazija Wezakais „un Juhs tatschu winus tad ari pareisti isgebrejaht?" Jekabs valika klufti un tik atkundeja: „Buhtu tik muhseju drusjin wairak bijis!" „Ko?" Wezakais eekleedsahs, „Juhs Mas- un Leel-Kuhreneeki nesvebjahc ar Rauchkeneekeem galā tikt?" Jekabs atbildeja, ka schee ari ne-efoht wiisch deesgan kohpā turejušches, ari Mahrtinsch ne mas ne-efoht pulka nahzis, faktut Rauchkeneekus, ta tad nahzis, ka scheeem valikuši wirsrohka. Wezakais pusgreifi us Mahrtinu atskatidamees issplahwa dušmas, it ka Mahrtinsch nau wahreda wairs wehrts. Mahrtinsch griben atbildeht, bet Stihne metahs pulka un fazija: „Leht! ka Juhs ta darat! Juhs bareetees us Mahrtinu par to, ka wiisch ne metahs kohpā ar dsehrajeem un kaufchleem." „Turi muti, tu mutka behrns! Ko tu jauzees muhsu runā." Ar scheeem wahrdeem Wezakais eestuhma sawu meitu pa durvihm eekschā un tad Jekabu pee rohkas nemdamis gahja us weenu ohtru namu, kur Jekabu mahte dsihwoja, bet to tur ne-atrossdami gahja us juhrali, kur patlaban ziti laudis dsihwoja pilnā darbā.

(Als preeksch wehl.)

Jauna mohde.

Janzis. Klausees Pehtscha! Avises pee wagates lashtams atradu, ka kahds Kurieni atstahdamis no saweem tauteescheem un tauteetehm atwadahs. Ko tas gan nosihme?

Pehtscha. Ta ir ta jauna mohde.

Janzis. Mohde? Swahrkus war pehz mohdes schuht, bet ka ari sawu wahrdi pehz mohdes war avisēs likt, to nesinaju.

Pehtscha. Es trihs seemas skohla gahju. Skohlmeisters wifas latweeschu avisēs tureja un mums gudrakeem behrneem tahs dewa lascht un ko nesapratahm, to mums isskaidroja. Teiza mums sawas dohmas par to weenu mohdi, ja gribohi ihsts latweetis buht, tad waisagoht tagad wifū no swescheem peefawinatu atmest un ja tas ari buhtu jau pawisom latweeschu asinis ee-audfis. Kur kahdam wahrdi esoh „Attis Lurba" tur waisagoht rafstift „Lurbuma Attis" un ja „Jekab Knippis" tad „Kneebuma Jeschkus" un t. pr.

Janzis. Ar tahnahm mohdehm laid mani meerā. Bet ka tad kas ir ar to wahrdi krahchanu pehz mohdes pee atsweizi-nachchanahs awischu fludinachchanās?

Pehtscha. Redsi, tu par Jurgeem noeesi schē pat kaiminōs us Leisheem par sīgu ganu un ja tu rubuli gribi isdohit, tad to sīna un taws wahrdi wifā latwījā war tikt ispausti.

Janzis. Wadsi brahliti! Tas man brangi patiktu. Tad wisi brihnees un prafih: Kas tas par kukaini? Bet ka to lai eejahku?

Pehtscha. Wagare braufs us Zelgawu. Lai wiisch no-eet us awischu namu un usdohd schahdu fludinachhanu: „Ar behdigū ūrdi un leelahm schehlabahm no mihlahs Kursemes, kur dauds jaukus brihshus pawadiju un daschus preekus bau-diju, schirkdamees wifahm sawahm tauteetehm un tauteescheem haku „ar Deewu" un lubdu mani patureht mihlā peemirā, lihds atkal liktens wehlehs mihlohs waigu waigā skatiht. Sikkpahra Janzis."

Janzis. Mihlā peemirā patureht? Waj traks?! Neweens jau nau wifā nowadā, kuru nebuhtu isgahnijis un zik tad

wehl to, kureem bumbeerus ribās un swaigsnes peerēs esmu eespraudis!

Wehtsch. Kas par to? To jau tik taws nowads finahs, bet wiſi ziti dohmahs, ka Silspahra Janzis ir kahds flawens tautas dehls un draugs un deenās fawai tautai kahdu jaunu selta falnu war atwelt.

Janzis. Pa! Pa! Man ja-eet! Dīshwo wefels! Leela zuhka welkabs us rūdseem. Jastreen eekam ta isrohk sehju. Nahkofchu reiſi isſkaidroſi man wehl to leetu, man tas ſikis gauscham patihk, ka tik lehti war par isdaudsimatu wihru palikt.

—y.

Wiſs kas pahr mehru, ir par pohtu.

Dohleneefchi Daugawas malā dīshwodami ar uhdeni apraduſchi jau pa laikam mehds fawas ar akmineem, malku, keegeleem un wehl zitu prezi peepilditas laiwas gauscham ſemu no-lahdeht un ta tad ne reti fawu dīshwibū zaur tam us ſpehli leel.

Ari rakſtitajam gadijahs us leeldeenahm f. g. fawus Dohlesfalā dīshwodamus radineekus apmeklejoht ar kahdu ſmagi nolahdetu Dohleneefchu malkaslaiku us Nīhgu braukt. Laiwas widus tik kahduſ 4 zollus pahr uhdensspeegeli ſneefsahs, ta ka it masakais wehjſch jau wareja pohtu padariht. No Rekawas gar Dohlesfalu wiſs gahja parciſi; jo tur pawafaras ſtraujſch uhdens neleela wehja wilneem ſpehja atginatees, un laiwa milſu ſohleem us preekſchu tezeja. Bet tik ko no-flida leelā platumā, kur abas Daugawas kohpā fatek un aifal par weenu ſaweenojahs, te masais wehjſch pahrwehrtahs par neleelu wehtru un nu ari ſtraumes ſpehks wairs nespehja wehja puhtehm pretotees. Drihs nahza weens wilnis leelaks pahr ohtru; ſahka laiwi walſtih un wiñā uhdeni eekſhā gahſt, ta ka wiſi deesgan iſmanigu laiwineku puhlini — laiwi no grimſchanas glahbt — bij welti. Nu tik us tam bij jamanahs, ka fawas dīshwibas glahbt; kas ari laimigi iſdewahs, jo wehtra laiwi tiltahl us fekluma uſdſina, ka wiſi peegi zilweki, kas eekſh winas bija un deesgan iſbailes baudijs, ar ſamirkuschi apgehrbu ſauſumu ſafneedſa; bet turpreti tapa laiwa peefmelta un preze pa daka iſkaifita.

Kad nu jauta, kahdu labumu nu laiwas ihpachneeks zaur leelu pelnaskahribu panahja? Tad ar noſkumſchanu jaleezina, ka ne tik ween kawekli zelā gadijahs zaur tam, ka laiwa bij japhahilahde un uhdens no winas ja-iſleij, bet wehl bes tam laba daka prezis Daugawas wilneem par upuri valika, — un zik wehl truhka, ka wiſi brauzeji upes kleypi fawu garu buhru iſlaiduſchi?

Makſtu ſcho par eevehrojumu wiſeem laiwinekeem un tur-klah ſiſaku fawu wehleſchanohs: Sargajatees mihi Dohleneefchi no pahrleezigas laiwi nolahdeſchanas; jo ta masadala, ko zaur tam war pelniht, ir daschuris daudſkahrtigi ja-papehle un wehl deemschehl ar zilweku dīshwibū ja-atmaka!

Galā iſfaku ſawu paſemigu „valdees“ Kasloweki zeenmätei, kura netik ween moni ar manu zela- un liſtenabedri laipnigi uſnachma un ar brangu brohlaſtu pameeloja, bet ari wehl mums ſirgus bes mafkas dewa, ar ko lihds Nīhgai nobraukt. Deewes lai Wieneem to tuvalamihleſtibu bagatigi atlihdsina!

I. W-k.

Ka kahdu reis eet.

Weefus mihi uſnemt, mahza jau ſwehti rakſti. Un gohds Deewam latweefchi jau no pat pirmas fenatnes ir ar weenu bijuſchi mihi weefu zeenitaji; ne weens zela gahjejs ne tohp no latweefchu buhdinas atraidihts; kats ſas pajumtā nahk, mahjas weetu atrohd. Bet jauna pa-audſe fahk druzin zitadi ſcho leetu west, grib gan wehl to tehwu tehwu gohdu few aiftaupiht, bet grib to par dauds lehti virktees. Pastahſtischi, ka man ne ſen gahja. Us K. pilfehtu brauzoht gadijahs man kahda weza paſhſtama mahjahm garam jaht; ſirgam un paſcham wajadſeja atpuhſchanahs un dohmaju fawu draugu J. B. apzeemoht. Sirgu pee rijas peefehjis, ee-eimu eekſhā un praſu pehz ſaimneeka. Šaimneeze pretim nahldama ſaka, ka ſaimneeks eſoht us tahlaku ſefu iſbrauzis, bet lai tapehz jel ka mihiſch zeeminfch pee wiſeem kahdu deenixu pawadoht; wihi wiſi pa mescheem dīshwojohit un ſchi weena ar meitahm eſoht mahjā valkuſchias; buhſchoht drohſchaki, kad zeeminfch ka wihra galwa wiñā pajumtā buhſchoht; apfohlija likt apkoht manu ſirdſiau, lai eimoht tik kambari un apſehſchotees; ſchee ari tuhdal nahkſchoht. Tezeja mahte, tezeja meitinas, Iſite un Juhlite, abas ar neganti ſpurainahm galwahm; ne zik ilgi te ari uſklahj galdu un uſneſs man ſohſſzepeti, negantu tehwixu, ta ka man iſſalkuſcham ſirds itin preeziga. Bet tik ko eimu pee galda, te wiſi mahte un meitas pa durwihm prohjam un pamet mani weenu. Remu nu fawu ſohſtehwiniu zilaht un noſkatiht, kur to lai ſahku ſchekelt, te bijis kur nebijis peetek mas puifchelits. Es tam praſu: „nu puifch, waſ tu ari gribi ſohſſzepeti?“ Puifens atkurd: „Negribu wiſ, i pahdfis.“ Gudroja, ko ſchis wahrdſ „pahdfis“ noſiſme, kamehr no puifchela teikſchanas noſratu, ka ſohſtehwinsch, ar ko mani augſti zeena, bij noſprahdfis. Ko nu lai daru? Chſt tahtu maitu jau duhſcha nenesa un durwiſ ſatlaban atwerahs un nama mahte ſaka: Kapehz tad Juhs zeemin ne mas ne-ehdat? Atteizu: paldeewſ nama maht, man jau ta nelaime, ka ſiltu ſohſ ſaļu newaru chſt, jo zelaks kruſtā wiſeles, bet te jau ir Deewa ſwehtiba, waru maifiti ar ſweeftiū ſāpat eekohſt. Šaimneeze behdadamees, ar ko mani pazeemoht, leek Iſite wehl atneſt diſch putras zibi ar ſartupeleem un ſaka: Iſit meit, noleez to ſepeti us plaukta, zeeminfch to ſiltu ne-ehd, lai ſtahw lihds wakaram, kur buhs atdfiſis. Nu bij behdas, ka wakarā no ſohſtehwina maitas lai teeku walā. Nehmohs eemeſlu, gahju ſawu keweli apraudſiht un eeraugu ſehtā leelu runzi. Man ſchahwahs prahtā: tas buhs taws glahbejs. Remu runzi apakſch mehtela un eeneſu to iſtabā un uſlaifchu us plaukta pee ſohſtehwina. Neweens no mahjinekeem to ne pamanijs. Es paſtarpaam pee ſawa galda peegahjis laſu ſawu awiſchu nummuru, kaſ ſihds bij. Te dſirdu, ka pa brihdi us plaukta puſi leels lehrums. Kaki apgahſis nelaiki ar wiſu blohdu, ſaimneeze ar meitahm aif duſmahm grib pliht un ſer runzi rohka un grib to breeſmigi ſohdiht, ka zeemika wakari- naſ ſapehdis. Kaki kule eebahſuſi dohd Juhlitei tureht un poti iſtek pehz riſkſes. Es rahdohts palihdfiſis un gribi ſawom runtſchan to labu atmakaſt, ſaku, ko Juhs wiñā tureſteet? dohdeet man. Gekreenu ſawā kambari un paſcham runzi zaut lohgu ahrā un eebahſchu ſaimneezeſ ſeemas zeuri, kaſ tur pat us krehſla guleja. Tai paſchā brihdi ſaimneeze ar leelu wižu klah: „Kur tas ſwehrs? kur wiſch?“ Es tew dohſchu.“ Un ſahk doht; gan es lihdsu, lai pawiſam nenofit, bet pehra un pehra, kamehr kule bij tihri kluſa paſlikuſi. Taiſa

nu wakā, tawu brihnumu! runzis paliziš par zepuri, zepure ispluhkñajusi pliwinahs ween aīs zirteeneem. Mana mahte pahrbijusees, ka tē pats launais azis apstulbojoht, swesch wizu semē un peenem atkal it mihligu waigu. Runajahm schurp, runojahm turp, lamehr peenahza wakars. Runzis bij zepeti aprijis, tā tad nu pa-ehdamees atkal disch putras ar kartupeleem un gahju sīrgu apraudsiht. Mana nabaga mele-nite bij pēseeta pee zauras files un barotajeem bij aismirfees aīs redelehm feenu aīsmest. Apkohpu to zik waredamas, un eenahzis līkschohs gulch. Gulta ar dubult palageemi klahta; ne-efmu wis kahds luteklis un wehl masak klahjahs zeema maiši smahdeht, bet schee palagi bij tik rupji, ka bij jabrihnahs, kur tahdas dīšas war zaur ratinu zouri iſlaſt; bij ari melni, ka kaleja ſkohtele. Ceelokohs gulta. Ak tu manu fuhrū deeniu! Nihwe un kasa, bāda un ſpeesch, tā ka jazelahs augſchā. Aprangu, kas tad tur jupis eekſchā ir, un atrohdu, ka Iſlīte un Juhlite gribedamas flinkumu lahpiht un newihschō-damas aiseet lihds stallam falmus madraži eebahst, pēschkuhre-juschas turpat ſehts widū ar kapatahm ſlujabm un kīfeniti ar ſpaleem. Dohmaju: „Ak tu Iſlīt un Juhlīt! Juhs mahte gan runa, ka Jums ik nedelas nahkoht bruhtgani, bet kas Juhs tuvak eepaſihs, tas pateesi pehz Jums nekers wiſ, kad tahdas flinkites poliſfeet.“ Aprahwohs fawu mehteli un no-kūns buhdams guleju zik ſpehju. No rihta agri zehlohs augſcham un teikdams, ka man jaſteidsahs, dewohs zelā bihdamees, kad nedabunu atkal ar kahdu ſprahgoni fastaptees. Bet ſawam draugam J. B., ko nedabuju redſeht un tam fawu patei-zibu pateikt par teem labumeem, ko wina mahjā baudiju, fuhtu tagad tē ſimts labasdeenas un preezatohs, kad wintsch man kahdas ſnaas gribetu atlaſt, waj ſchim brihſham wiſi loh-pini mahjā pee dīshwibas, waj faimneezes ſeemas zepure ir wefela palikuſi, waj Iſlīte un Juhlite ir jau pehz mana zeema ſpurainahs galwinaas reis ſukajuschas un ſahl ſmalkakas dīſi-nas wehrpt. Par to labprahrt pateiktohs un warbuht tad ap-fohlitohs atkal reis fawu wezu ſen neredſetu draugu uſmekleht.

Nelaika ſohſtehwina faimneeka wezais draugs.

Gedus Ingu.

Latv. aw. 16. nummurā Juhs ſcheliojeetees, ka Juhs apgalbalā eſoht uſklihduschi diwi jaunas mohdes runtſchi, Juhs teizatees neſinoht, no kuras puſes tee atſtrehjuſchi, bet doh-majet, ka kahdi ſelotaji tohs buhſchoht valaiduschi. — Ta-pehz gribu Juhs dauds mas apmeerinah, lai nedabutu no runtſchi bailehm drudſi.

Tee runtſchi nau wiſ paſchi uſklihduschi jeb no kahda pa-laifti; bet no kahda Schagares paunineeka pehz prahingo nama tehwu pagehreſhanas peewesti, ne wiſ ſchurku un petu deht, bet jaunas ſlakas kabad. — Tas pirmais tohs iħbikus putninus ir Juhs puſe ſtaigadams dabujis un ir ihſti pehz Juhs puſe mohdes, jo ſeemela puſe auſtuma labad ſchēm ne-idohdahs pee dīshwibas ilgi paſiſt. — Tas pirmais nu ir par Jurgeem dabujis atſlawku, to nu Juhs wareſeet, ja pa-tiħi, pehz patiħchanas bruhkeht.

Oħram no Juhs puſes taukumeem jau ſirds tā apfreh-juſees, ka labprahrt tohs wairi newehlahs redſeht. Tadeht wareet drohſchi ſawem mesħaforgeem paſinoht, lai tee fawu zik bijuſchu naudinu par pulveri un ſkrohlehm runtſchu deht welti ne-istehre. — Juhs runzeneem gan dauds reis drebuli

uſeet, jo tee kātru reiſ, kad kahdu ſweschu eerauga, jeb kad kahdam no paſcheem labaki wedahs, ar fawu au, au! nau, nau! leelu leelo trohksni fazet, ka jadohma, nu jau kahda leela nelaine notikuſi. — Bet taħs kakes un kakenes deemſchel nau wiſ til bailigas kā taħm waijadſea buht, tadeht nau ko badietees kā kahda bailu deht ween us Daugawu ſkrees, ja lik ne zitas wainas deht. Ohlſcheris.

Faimneeku ſkohla.

Safka - kafija. Ka zigorini ir weſelibaſ ſlabdig, to kafirs jau tagad ſin, un ruhpigas faimneezes, kas negrib tahdu ſlabdigu kafiju bruhweht un tomehr bihſtahs no taħs leelas naudas, ko kafijas pupinas maſſa. ſchurp un turp gudro, ka waretu leħtaki zauri kluht. Waram tē weenu leetu peemineht, kas it labi deroht pee kafijas klaht. Kafijas pupinas ne-aug wiſ tā, ka meħs toħs tē redsam. Winas gul weena us oħtraſ un abas wiſpirms ir apfegtaſ no weenā ſiħktaſ ahdas un ap ſcho ahdu eet wehl beess galains augums, itin tā kā kirschas auglis. Schis miħ-stumis tohp pee teem iſkalteteem kafijas augleem atſchirkis no teem kaulineem, taħm pupinahm, iħpaſchi kaltehts, grau-dehts un ſamalts. Schohs kafijas miltus fawz par Sultana kafiju jeb Safka-kafiju. Arabeſchi reti dser kafiju no ſkaidrahm pupinahm; wiſwairak preeber ſchohs Sultana kafijas miltus klaht. Wini ſaka, ka kafija dabu noht oħtru gahrdumu zaur to, un wini ir pirmee kafijas paſſnej. Lihds ſchim ſchē kafijas milti mas andelē naħza, bet tagad it fahluſchi naħkt un tee milti ir us to ſmalkako iſmekleti un aħraſti, ka wini ir itin derigi un labi. Tur nau wiſ jaħbiſtahs, ka weſeliba ſafkahdehs, un ſchē milti iſnaħk gandrihs us puſi til lehti kā kafijas pupinas. Zetorto jeb ari trefſho datu war it labi nemt no ſchis Safka - kafijas un kafirs pats redſehts, ka wina kafija jo gahrdala buhs zaur to palikuſi.

Kad lohpus ar lohpurahzeneem baro, tad peens un ſweeſts peenem ſtipri rahzeni garſchu. Schi garſchu waroht pa dafai zaur to novehrſt, kad rahzeneem nogreesh toħs wiſgalus, kur lapas ouga un ſaknei to apakſħgalu; to wiđuži war tad peena goħwiħm doht un toħs nogreestohs għabalus telehm un wehrſcheem. Ari tas lihdsi, kad rah-ziu nedohd wiſai dauds. Kaut gan nu jaſaka, ka ſchis beidha mais padohms buhs tas ſwarigakais, tad tomehr de-reħs ari to pirmo iſprohweht.

Par poleerpulweri preeſch ſudraba, jauna ſudraba, wara un miċċa leetahm ir par wiſuderigako atraſtis tas uſ Biħnes iſſtahdes jau krohnetais pužpulwers, ko fawz „Bril-jantine“. Wiſch ne-aisteek to metalu un nesa-eħd drehbes un ir wiſadi derigs. Daram faimneezes us to uſmanigas.

Par dahrsa ſtahdu laiſtiſħam.

Dahrsa ſtahdi tohp daudskahrti kā laiſti, ka newajaga. Daudsus tapehz dſird ſuhdsamees: Meħs laiſtam tik beechi un tomehr kā niħkſt tā niħkſt. Wiſupirms to wajjaga apdoh-mah, ka apleeħchanas uħdenim buhs tik dīſli ſemē eekluht, ka war peekluht pee wiſeem teem falkiſchu galeem ſemē eekſħā. Reti kahds to laiku nemahs ſemi oħkaſħnaht un pahrleegi-teeſ, waj tas uħdens ir wajjadſiġi dīſli eegħajjis ſemē. Prah-

tigi stahdu kohpeji sin un apleezina, ka weenreis labi apleet ir dauds wairak wehrts un makfa ari dauds masak darba, ne ka kad beeschi laista, bet tik pawirschu, jo zaur to seme apkaldama dabuhu tik garosu. Pee leeschanas zilweks tatschu grib pakat dariht mahkuleem, kas mihiu, jauku leetutixu atnejs. Bet waj nesinam, ka tik tad leetus atnejs svehtibu un kuplo stahdus, kad miasch peeteek pee faknemh klah. Ari tas nau labi, kad uhdens is kannahm ar leelu swaru friht un tohs stobbrinus lausa. Tas uhdens, kas wirsu paleek, filtä laikä un pee fausa gaifa drihs isschuhst, un us tahn lapahm un seedu galineem, kur kannas uhdens lahkes valikuschas, war weegli brants pleki rastees, kad pehz aplaistishanas uspihd karsta faulite, un sahnites bij valikuschas ne-atspirdsinatas. H.

Jaunmohdes skrehjeji.

Kahda Englontes johku lapa, dñrdedama, ka kara ministeris lohti fmalki rehlinia, ka us to fmalkako ar sawahm naudahm isift, dewa reis johkeem to padohmu, lai jahjeju pulkeem atmehoht sigrus, kas ehdamo prafahs, un lai dohdoht teem tohs jaunmohdes jahjamohs ratus (Welozipedus). Schahdus ratu jahjejus jau dñsch ari muhfu semē buhs dabujis redseht. Jelgawas pilsdahrsä daschureis reds schahdus skunstneekus, kas ar kahjahn mihiidami dsen ritius un ta lohti tschakli war patift us preefch. Bet kas zitur wehl wiwwairak tik ispreezashanahs labad tohp walkahs, to Frantshchi proht jau it pareisi isleetaht. Leelajos birschu namos, Parisi un zitös leelös pilsehtös reds weselu pulku tahdu jahjeju-brauzeu. Wiisi sawus ratus pee birschu nama durvihm peegreeschhi gaida, waj nenahks kahds ahrā un nedohs teem kahdas steidsamas sinas us weenu waj ohtru weetu nonest. Schee

dihnstmaxi telegraafa sinas ta isnehfadami peln labu nauju; lihds schim to pelnu nehma fuhrmani; bet tee nespohj lihds isskreet, jo schee ratu jahjeji 5 minutës noskreen 2 werstes ka neeku; dasch, kam ihpaschi labi wedotees, pelnoht lihds 20 franku (pee 6 rubl.) par deenu.

Atbilda.

Chr. Sch-g. R. Esmu gan dabujis un tik lihds ta agrakus esfuhiju mus bubschu nobeldis, nemschu preefch. Latv. aw. apgabdatajs.

Labibas un preefchuir tirkus Jelgawâ, 13. Mai, Nihgâ, 11. Mai, un Leepajâ, 4. Mai 1874. g.

Makfaja par:	Jelgawâ. Nihgâ. Leepajâ.
1/3 tschew. (1 puhr) rudsu	2 r. 60 f. 2 r. 60 f. 2 r. 60 f.
1/3 " (1 ") kroefchhu	3 n 75 n 4 n — n 4 n 50 n
1/3 " (1 ") meeschu	2 n 20 n 2 n 10 n 2 n 40 n
1/3 " (1 ") ausu	1 n 50 n 1 n 60 n 1 n 30 n
1/3 " (1 ") tirau	3 n 10 n 3 n 25 n 3 n — n
1/3 " (1 ") ruyju rudsu militu	2 n 15 n 2 n 60 n 2 n 50 n
1/3 " (1 ") bihdeletu	3 n 75 n 4 n — n 3 n — n
1/3 " (1 ") kroefchhu militu	5 n — n 5 n — n 5 n — n
1/3 " (1 ") meeschu putraimu	2 n 75 n 3 n 80 n 3 n 40 n
1/3 " (1 ") kartofelu	— n 75 n 1 n — n 1 n 80 n
10 rudu (1 birkawu) feena	4 r. 50 f. 4 r. 50 f. 3 r. — f.
1/2 " (20 mahrz.) kresta	5 n 80 n 4 n 90 n 5 n — n
1/2 " (20 ") dseles	1 n 10 n 1 n 15 n 1 n 20 n
1/2 " (20 ") tabakas	1 n 80 n 1 n 25 n 2 n — n
1/2 " (20 ") schichtu apinu	6 n — n — n — n — n
1/2 " (20 ") kroha linu	2 n 20 n 2 n 20 n 2 n — n
1/2 " (50 ") braka	1 n 10 n 1 n 05 n 1 n 20 n
1 mizu linu fehlu	10 n — n 9 n — n 7 n — n
1 " fehlu	16 n — n 17 n — n 15 n — n
10 rudu farfanas fabls	7 n — n 6 n 75 n 6 n 50 n
10 " valtas rupjas fabls	6 n 50 n 6 n 60 n 6 n 50 n
10 " smalkas fabls	6 n 50 n 6 n 60 n 6 n 50 n

Latv. Avischun apgabdatajs: J. W. Sakranowicz.

Sundiuna schanás.

Baur augstakas teefos atwehlefchanu no Patkaises vagasta waldischanas teef sinamus, ka 22. Mai f. g. vultsten 10. no rista ubtrupē masas dalas tiks vahrodoti. 448 mehri rudsu no schi pagasta magafinas. 1
Patkaise, 27. April 1874.
(Nr. 81.) Pag. wez.: E. Freimann,
Teeff. skribw.: Schelling.

Glejā, 27. April 1874.
(Nr. 154.) Pag. wez.: J. Schleifer.
(S. B.) Skribw.: J. J. Haase.

Glejā, 27. April 1874.
(Nr. 90.) Teeff. skribw.: J. Irbe.
(S. B.) Pag. teef. skribw.: Grube.

Blankenfeltes pagasta waldischana (Dobbeles aprink) dara finamu, ka 23. Mai f. g. no Leel-Wirzawas pagasta magafinas 500 mehri rudsu un 300 mehri meeschu us wairakfobischanu tiks vahrodoti. 1
Leel-Wirzawa, Dobbeles aprink, 1. Mai 1874.
(Nr. 146.) Teeff. skribw.: J. Kolleruhn.

Blankenfeltes pagasta waldischana (Dobbeles aprink) dara finamu, ka treschdeen, 23. Mai f. g. vultsten 1. vebz vudeenas vee schihs pagasta waldischanas ubtrupē masas dalas tiks no schihs pagasta magafinas 320 mehri rudsu vahrodoti. 2
Blankenfeltes, 29. April 1874.
(Nr. 59.) Pag. wez.: J. Gintebn.
(S. B.) Skribw.: J. J. Haase.

Blankenfeltes pagasta waldischana (Dobbeles aprink) dara finamu, ka treschdeen, 23. Mai f. g. vultsten 1. vebz vudeenas vee schihs pagasta waldischanas ubtrupē masas dalas tiks no schihs pagasta magafinas 320 mehri rudsu vahrodoti. 2
Blankenfeltes, 29. April 1874.
(Nr. 59.) Pag. wez.: J. Gintebn.
(S. B.) Skribw.: J. J. Haase.

Bez- un Jaun-Saules pagasta teefas (Alt- u. Neu-Rabden Gemeindegericht) usaizina wifus tobs, sam jebahdas parahdu vrastishanas jeb mantoshana no tabs atstabas mantibas ta schi gadā nomirufcha, vee Nihgas pederiga selmafera Benjamin Obladi buhbu, jeb los wirnam parahdu ir vrastishchi, lai tee vaschi wiwwahkais lihds tam no schihs teefas nolikam isleehashanas terminam, 19. Juni 1874. g., schi pereedahs, famas vrastishanas un mantoshanas resti vereahda un atkal parahdu nomalisa, ar to perekobdinaschanu, ka pebz schi termina neweens parahdu vrastajā un mantineeli wairs meeschu mafatas, bet tee parahdu schihepeji tiks pebz likuma straheti. 1

Bez-Saulē, 19. April 1874.

(Nr. 112.) Preefchsebd.: J. Kundschien.
Teeff. skribw.: R. Pohlmann.

No Remtes-Werfabtu pagasta waldischanas un pagasta teefas toby wifas vilshiu un pagastu polizejas zaur schi lubgat, famus rafstus vee schihs waldischana ne wairs ta lihds schihs tiks vahrodoti, bet no 23. Aprila f. g. us Upes muischias pastes stanju laist. 1
Remte, 23. April 1874.

(Nr. 89.) Pag. wez.: Karl Butterwip.
(S. B.) Pag. skribw.: Ed. Stobbe.

No Leel-Wirzawas pagasta waldischanas teef sinoms darihds, ka 23. Mai f. g. no Leel-Wirzawas pagasta magafinas 500 mehri rudsu un 300 mehri meeschu us wairakfobischanu tiks vahrodoti. 1
Leel-Wirzawa, Dobbeles aprink, 1. Mai 1874.

(Nr. 146.) Teeff. skribw.: J. Kolleruhn.
Teeff. skribw.: A. Assen.

No Laweneek teefas pagasta waldischana (Dobbeles aprink) dara finamu, ka treschdeen, 23. Mai f. g. vultsten 1. vebz vudeenas vee schihs pagasta waldischanas ubtrupē masas dalas tiks no schihs pagasta magafinas 320 mehri rudsu vahrodoti. 2
Blankenfeltes pagasta waldischana (Dobbeles aprink) dara finamu, ka treschdeen, 23. Mai f. g. vultsten 1. vebz vudeenas vee schihs pagasta waldischanas ubtrupē masas dalas tiks no schihs pagasta magafinas 320 mehri rudsu vahrodoti. 2
Blankenfeltes, 29. April 1874.

(Nr. 59.) Pag. wez.: J. Gintebn.
(S. B.) Skribw.: J. J. Haase.

No Laweneek teefas pagasta waldischana (Dobbeles aprink) dara finamu, ka treschdeen, 23. Mai f. g. vultsten 1. vebz vudeenas vee schihs pagasta waldischanas ubtrupē masas dalas tiks no schihs pagasta magafinas 320 mehri rudsu vahrodoti. 2
Blankenfeltes, 29. April 1874.

(Nr. 59.) Pag. wez.: J. Gintebn.
(S. B.) Skribw.: J. J. Haase.

Bez- un Jaun-Saules pagasta teefas (Alt- u. Neu-Rabden Gemeindegericht) usaizina wifus tobs, sam jebahdas parahdu vrastishanas jeb mantoshana no tabs atstabas mantibas ta schi gadā nomirufcha, vee Nihgas pederiga selmafera Benjamin Obladi buhbu, jeb los wirnam parahdu ir vrastishchi, lai tee vaschi wiwwahkais lihds tam no schihs teefas nolikam isleehashanas terminam, 19. Juni 1874. g., schi pereedahs, famas vrastishanas un mantoshanas resti vereahda un atkal parahdu nomalisa, ar to perekobdinaschanu, ka pebz schi termina neweens parahdu vrastajā un mantineeli wairs meeschu mafatas, bet tee parahdu schihepeji tiks pebz likuma straheti. 1

Bez-Saulē, 19. April 1874.

(Nr. 118.) Preefchsebd.: J. Kundschien.
Teeff. skribw.: R. Pohlmann.

No Krebna Abbawasmuischias pagasta magafinas tiks vii augstakas teefas atwehlefchanu Kr. Objolmuischias (Ekendorf) teefas namā, vee Lutuma, 15. Mai 1874. g. wairakfobischanu sumis (100) mehri rudsu un diwi sumis (200) mehri meeschu masakas datas vahrodoti. 1
Kr. Objolmuischias teef. namā, 16. April 1874.

(S. B.) Pag. wez.: O. Schulz.
Pag. skribw.: Kristoforohn.

No Bez- un Jaun-Saules pagasta teefas (Alt- u. Neu-Rabden Gemeindegericht) toby zaur schi wifis zarabneeki un parahdu vrastajā to nomirufcha, vee schi pagasta pederiga fainmeeka tehwo Jahn Laweneekow, ka no Laweneek nabjabm usaizinati, famus parahdu, ta ari vrastishanas lihds 20. Juni f. g. kura deena parahdu vee wifis vrastishanas termiru nolista, vee schihs pagasta teefas veenit. Wehlosas parahdu vrastishanas netis wairs mafatas laustas un ar parahdu schihepeji vee pebz likuma tiks darihds. 1

Bez-Saulē, 20. April 1874.

(Nr. 120.) Preefchsebd.: J. Kundschien.
Skribw.: R. Pohlmann.

No Kursemes sawstarpiqas ugundapdrohschinaschanas beedribas direkzijas teek zaur scho wiš lauzeneeki us tam usmangti dariti. ka team, kuri sawi ugundapdrohschinaschanas naudu par 1874/75. gadu pa Jureem wehl nau eemafajuschi, tika wehl aksa ir to atibidinata liids 14. Juni 1874. Kas liids schim minetam laikam wehl to nebuhtu aismalsfajuschi, tee tiks no beedribas lozkelu statta iſtriketti. 3

Direktoris: P. v. Drachenfels.
Sekreteeris: A. v. Penz.

Slindinashana.

16. Mai 1874. g. tiks no Petermuſchias pagasta magasinas wairakfobliſchana pahrdobti:
400 mehri ruds.
100 mehri meeſch.
100 mehri auſu. 1
Petermuſchias (Peterhof bei Herzogshof), 27. April 1874
(Nr. 76.) Pag. wez.: R. Ubdre †††
(S. B.) Skrihw.: Anderfohn.

Krohaa Virzawas pagasta teesa dara zaur scho finamu, la nomiruſcha Krohaa Virzawas Ledinu mēchafarga Zahaa Besmara manta, fastabwedama if ſtreem, gohmihm, aitabm, zuhkaam, rateem, raguhm, lamanahm, ſtreug eejuhgeem, arkleem, ezechabm un dauds zitabm pee fatmneezibas peederghahn leetahm. 3. Junt f. g. ſchejeenes Ledinu mēchafarga mahjās preet tuhlin ſtaidru makſu wairakfobliſchaneem tiks pahrdobta. 3

Krohaa Virzawas pag. teefā, 7. Mai 1874.
(Nr. 182.) Preſchfehd.: M. Mattusel.
(S. B.) Skrihw.: Fr. Waldowſki.

Krohaa Birſchumuischias pagasta teesa uſaizina wiſus, kāti kāhdas parahdu vraſchanas no tabi aitahdas mantas ta nelaika Birſchumuischias Pirdain faiſneka Zahaa Miktar buhti, sawas praſchanas 6 nedelu laikā, un ne wehlak kā liids 14. Juni f. g. pee ſchihs vugasta teefas peemeldobt un veeradhiht, wehlakas praſchanas netiks wairakfobliſchana. 3

Birſchumuischias pagasta teefā, 4. Mai 1874.
(Nr. 345.) Teefas pefehd.: J. Upilt.
Teef. ſcrihw.: A. Strauß.

Sludinashana.

No Skurtenmuſchias pagasta waldfichanas tiks 24. Mai 1874. g. no magasinas 500 mehri ruds ſteek ſmaslabam un leelakam dalahtu us wairakfobliſchana preet ſtaidru makſu pahrdobti. 2

Skurtenmuſchias, 4. Mai 1874.
(Nr. 58.) Pag. wez.: F. Freimann.
(S. B.) Pag. ſcrihw.: F. Seemann.

23. Mai 1874. g. tiks no Sibyoles (Ziegelhof) pagasta magasinas, Sibyoles muſchā 200 mehri ruds us wairakfobliſchana pahrdobti. 2

Beihommuſchias teefas namā (Beihof Gerichtshaus), 3. Mai 1874.
(S. B.) Pag. wez.: J. Behting.
Skrihw.: G. Reichmann.

No Naudifchu pagasta waldfichanas teek zaur scho finams dorihis, la 25. Mai 1874. g. ſchi pagasta Nau-Spiniau mahjās deht Krohaa nodobſchana parahdeem dachada manta uhtrupe wairakfobliſchaneem tiks pahrdobta. 2

Naudites pagasta waldfichana, 6. Mai 1874.
(Nr. 160.) Pag. wez.: J. S. Bergfeldis.
Skrihw.: G. Schwan.

Diakonifu nams — Jelgawa.

Zaur to, la tagadejds laikds wiſas uſtura leetas dahrakas valiſchias, Jelgawas diakonifu nams preleſchneeziba dora zaur scho wiſeem finamu, la wiſu kāti ta aplohpſchanasmaſka var ſlimajeem ir jaugatina, un tadobt no 1. Junt f. g. ſablobt buhs jamakſa ne wairs la libdi ſchim 30 kap. par deenu un 2 rubl. par nedelu, bei 40 kap. par deenu un 2 rubl. 50 kap. par nedelu. 2

Labi dihgſtoschias linſehillas
ir dabunamas Mieschotnes Rehtſchu mahjās.

No jenſures atwelehts. Rīga, 13. Mai 1874.

Pret

ſſahdi zaur frusū

apdrohschina

labibu, linus, kartofelus un wiſadas dahrſa ſaknes, leelās un maſās druwās.

Kreeewu kruſas - apdrohschinaschanas beedr,
dibinata 1871. gadā,

un iſdohd wiſas flahtakas waijadſigas ſinas par to zaur ſawu general-agentu preekſch latweefchu Widſemi un Kurſemi Dani. Minus,

Rīga, paſha namā, Wehwereelā pee linu ſwareem.

21. un 22. Mai Mūrumuſchias Merz-felta mahjās

uhtrupe

tiks notureta, fur lohpi, aitas, bites, iſtabas leetas, rati, ragus un wiſwidas wirtſchafteſ ſeatas par ſtaidru naudu wairakfobliſchaneem tiks pahrdobtas.

Weens puſens jeb meitens no 8 liids 10 ga-deem wez par audſekni teek pagehrhefts us laukeem. Stoblas mahjibas tiks winam if gadu no Mahrtineem liids Jureem eelſch vagasta ſloħlas dohtas. Flahtakas ſinas pee J. Schablowski f., grabmatu bohdē Jelgawa, ſatolu eelā Nr. 9.

Zaur scho daru wiſeem finamu, la es ſau ſelli Krauſi no deeneſta eſnu atlaidis, un la mans lohpu uſvirzejs Korfs tagad manā weetā us ſemebm tohs darbus iſdaribis. Zien, lohpu iſvachneeli teek lubgti, manim par to rakſitas ſinas laiſt, la wineem lohpi pahrdobdam. 2

Leepajā, 1. Mai 1874.

Jeannot Scheffel,
flaktermeifters.

Weena klaveere (Peterburgas ilb-gelis), iſtableetats un tā jo pr. teek pahrdobtas Jelgawa, ſakāja eelā, Kleinberga namā Nr. 24. 3

Labs, teizans kalejs,
ar labahm atestatehm, par lehtu lohnī ir dabunams Emburgas Krohaa mahjās Gubtēs jeb Kachās. Jakob Segling.

Iſkaptes

no wiſlabakam fortehm, maſas, widejaſ, garas un itin garas nupat dabuja un pahrdobd par teem lehtakeem tirgeem

J. Huff,
Leepajā, tai dſeisbohdē blakam wahzu baſnīzai.

Wiſadas ſortes

jauuu ſilſu

pahrdobd no lehgera 1

Gottfr. Herrmanis Jelgawa,
pee Dohbeles wahreem.

4 angleeſchu ſortes aitas
ir pirk dabunamas Jelgawa, ſcereelā Nr. 19. 1

Wihles, no ſatras ſortes,
un no ſabakas wehribas, lehti pahrdobd un wezis ap-maina Jelgawa, ſatolu eelā Nr. 14. 2

Akmānu ohglaſs,
akmānu darwu un
loħlu darwu, la ari engliſch
superpoſſat un
kaulamiltus
lehti pahrdobd

Gottfr. Herrmanis Jelgawa,
pee Dohbeles wahreem.

Wiſas grahmatu bohdē dabujamas:
Pilniga iſtahftiſchana kabda wiſe Mūſau Chruſteſ ſo ſemneela par Brihunku zebles. Sarafitſta no Wahſemmes mahzitaja Salzmann, bet vahrtulkota un la vreckſch Latweefchein wiſaga iſtelita no A. J. Stendera, Schriftilles Prahwets. Makfa 70 kap.

Ka Paleijs Zahnis ſawu bnhſchana kohpis. Arra jaudim par vreckſch ſtati ſarafitſis no G. S. Brache, Rīzes un Babres mahzitaja. Makfa 75 kap.

Baltijas ſemkohppejs ſun wiina ammats. Pebz Wahzu ſemmes ſaimneela Ferdinand Breithaupt ſemkohpibas rakſteem latwiſi ſarakſtibis no H. Blumberg. Makfa 75 kap.

Masaſ ſaknu-dahrſneels, jeb: Derrigi padohni, la wiſadas dahrſu ſaknes ja-bej, jaohpi un ſeema jaglabba, ſeklas ja-audse un t. i. pr. pebz dauds gaddu iſprohweſchanas (ar maſu aprifsi un dabsa kalendri ſlaht), ſarakſtiti no S. Klewera. Makfa 35 kap.

Ahbolu dahrſneeks, jeb: Pilniga pamahzifchana wiſadus augliquis dahrſu ſohkuſ ſudſinata un kohpt. No J. E. Bihra. Makfa 40 kap.

Bifchu grahmatina, jeb: Ihſa pamahzifchana kā bitteſ Kurſemmē un Widſemmē jaohpi, ſarakſtita no Dalbes mahzitaja H. Kupfer. Makfa 20 kap.

Bifchu kalendere, If brihwunga no Berlepsch bifchu-kalenderei pebz ſchējenes ſemmes un gaſka-buhſchanoſ ſtaifitſa un pahrtulkota. Iſdoba no Kurſemmes bifchu-kohpſchana ſeedribas. Makfa 20 kap.

Ihſa pamahzifchana kā Wahzeefchu ſemme tagad bitteſ kohpi. Tē ſlaht trihs lappas ar bifchu ſtrohpū. 20 kap.

Drukabis pee J. B. Steffenhagen un debla.
(Tē ſlaht peelikums: Baſnīzas un ſloħlas ſinas.)